

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

ETEK ÜRETİMİ
542TGD154

Ankara ,2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ETEK KESİMİ	3
1.1. Etek Model Analizi	3
1.1.1. Etek Model Analizi	4
1.2. Etek Asgari Çalışma Talimatları	5
1.3. Etek Kalite Nitelikleri	6
1.4. Etek Kesimi	7
1.4.1. Kumaşı Kesime Hazırlama İşlemleri	7
UYGULAMA FAALİYETİ	7
1.4.2. Kalıplı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri	8
UYGULAMA FAALİYETİ	10
1.4.3. Etek Kesim İşlemleri	12
UYGULAMA FAALİYETİ	12
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	14
2. ETEK DİKİMİ	14
2.1. Etek Dikim Planı ve Makine Parkı	14
2.2. Etek Dikim İşlemleri	16
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	24
3. ETEK SON ÜTÜ VE SON KONTROL İŞLEMLERİ	24
3.1. Etekte Son Ütüleme İşlemleri	24
UYGULAMA FAALİYETİ	24
3.2. Etek Son Kontrol İşlemleri	26
UYGULAMA FAALİYETİ	26
3.3. Etekte Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri	28
3.3.1. Kalıpta Düzeltme	28
3.3.2. Malzemede Değişiklik	28
3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik	28
MODÜL DEĞERLENDİRME	30
KAYNAKÇA	31

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD154
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
MESLEK/ DAL	Kadın Giyim Modelistliği, Hazır Giyim Model Makineci
MODÜLÜN ADI	Etek Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Etek kesim, dikim, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	“Düz Dar Etek Dikimi I-II” modüllerini başarmış olmak.
YETERLİK	Etek üretmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında tekniğe uygun etek üretimi yapabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Etek ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz.2. Etek üretimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.3. Etek son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	D.S.M, overlok, makas, kesim makası, kumaş, tela, fermuar, düğme, iplik, aksesuarlar, toplu iğne, çizgi sabunu, ütü, ütü masası, ölçü tablosu, mezür.
ÖLÇME DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen, ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Öğretmen, modül sonunda size ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Günümüzde teknolojik gelişmelere paralel olarak farklı meslekler ortaya çıkmıştır. Birçok çalışma alanının yanı sıra giyim sektörü ülkenin en önemli gelir kaynaklarından birisidir. Alanında eğitim almış gençlerimize iş olanağı sağlayan bu sektöre ve bu sektöre eleman yetiştiren mesleki eğitime çok önem verilmelidir.

Giyimin bir parçası olan etek, bayanların vazgeçilmez bir giysisidir. Model uygulamalı etekler malzeme ve model özelliğine göre spor ve fantezi olarak günün her saatinde giyilebilir. Etek modeli seçiminde vücut özelliği dikkate alınmalıdır.

Model uygulamalı etek dikmek birçok temel bilgi ve beceriyi içermektedir. Bu bilgi ve beceriyi giyimin diğer alanlarında da kullanabilir, sektörde başarılı ve aranan bir eleman olabilirsiniz.

Modülün eğitim öğretime ve gelecekteki iş yaşantınıza katkı da bulunması umuduyla başarılar dileriz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında etek ana ve yardımcı malzemelerini tekniğe uygun olarak kesebileceksiniz

ARAŞTIRMA

- Çeşitli moda dergilerini inceleyerek ve vitrin gezerek, etek modelleri araştırarak elde ettiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. ETEK KESİMİ

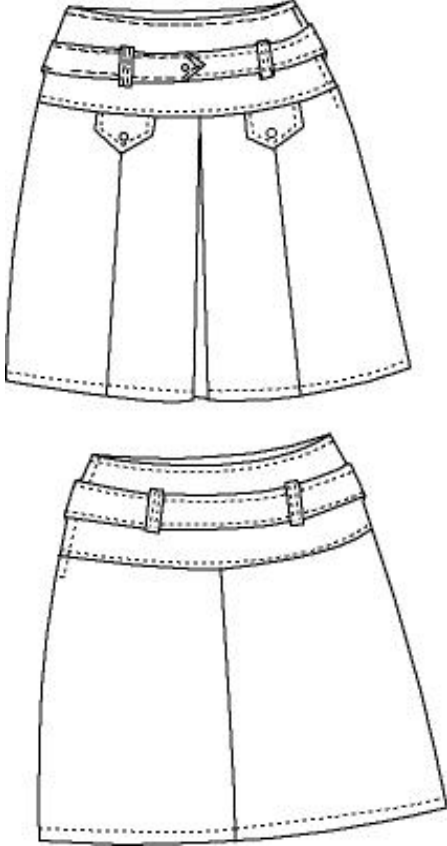
1.1. Etek Model Analizi

Model analizine başlarken vücut ana hatları oranlanır. Modelin ön ve arka ortası belirlenir. Model üzerinde bulunan özellikler incelenerek model tanımlaması yapılır.

Şekil 1.1: Etek modeli

1.1.1. Etek Model Analizi

MODEL ANALİZİ		Sayfa :	
Ürün : Etek Dikimi		Sezon :	
Form : Gül		Tarih :	
Beden : 38		Hazırlayan:	
		BIÇİM TANIMLAMA	
		<p>Ön ve arka etek; korsajlı, Ön etek diz üstünde 1'er pili, Ön ortasında pilikaşe, Pililerin üzerinde cep kapağı, Ön ve arka korsajda 2'şer adet bant köprü Battlardan geçen kendi kumaşından hazırlanmış kemer, Eteğin arka ortası dikişlidir. Bel pervazla temizlenmiş, Astar pervaza tutturulmuştur. Cep, kemer, bel ve korsaja gaze dikişli, Köprüler çıma dikişli, Etek ucu makine ile temizlenmiştir. Sol yan dikişe fermuar, yerleştirilmiştir.</p>	
		PARÇA LİSTESİ	
		KUMAŞ Ön Etek :1 Adet Arka etek : 2 Adet Ön-Arka Korsaj : 2 Adet Ön-Arka Pervaz : 2 Adet Cep Kapağı : 4 Adet Kemer : 1 Adet Köprü : 4 Adet ASTAR Ön Astar : 1 Adet Arka astar : 1 Adet TELA Cep Telası : 2 Adet Ön-Arka Pervaz Tela : 2 Adet Kemer Telası : 1 Adet Köprü Telası :4 Adet	
Kumaş	Astar	Tela	Diğer Malzemeler
Kot yada keten En 140 cm.	Polyester En: 70 cm	Kağıt tela	Fermuar:1Adet (16 cm) Lişet : 2Adet (12 cm) Düğme:3 Adet (1,5cm çap) İplikler, Firma etiketi,beden etiketi,

1.2. Etek Asgari Çalışma Talimatları

- **İç Dikişler**
 - Dikiş payları kalıpta 10 mm olarak gösterilmiştir.
 - Dikiş sıklığı 1 cm’de 5 batış olmalıdır.
 - Bütün model dikişleri çizime uygun düzgün bir şekilde dikilip sonlarında sağlamlaştırılmalıdır.
 - Dikiş sağlamlığı malzemenin cinsine, esnekliğine ve ağırlığına uygun olmalıdır.
 - Gerilimsiz bir dikiş ve kumaşın zedelenmemesi için makinelerin uygun şekilde ayarlanması ve kumaşa göre iğne kullanılması gerekmektedir.
- **Üst Dikişler**
 - Cep kapağı, kemer, korsaj ve bele 7 mm. gaze dikişi yapılacaktır.
 - Köprülere çıma dikişi yapılacaktır.
 - Etek baskısı 1.5 cm makine dikişi ile yapılacaktır.
- **Fermuar**
 - Fermuar giysinin modeline, rengine uygun olmalıdır.
 - Fermuar boyu 18 cm. olmalıdır.
 - Fermuar eteğin sol yan dikişine yerleştirilmeli.
 - Çift taraflı fermuar çalışılmalıdır.
- **Astar**
 - Ön, arka bel pervazları astar beline yerleştirilmelidir.
 - Fermuar açıklığı 18 cm. sol yan dikişte olmalıdır.
- **Lişet**
 - 12x2 cm. astar. 2 adet hazırlanmalı, yan dikişlere tutturulmalıdır.
- **Etiket**
 - Etiket arka bel pervaz ortasına yerleştirilir.

Şekil 1.2. Etek Modeli

1.3. Etek Kalite Nitelikleri

KALİTE NİTELİKLERİ				
ÜRÜN : Etek Üretimi				
Sıra No	Kalite Nitelikleri	Standart (mm)	Tolerans +/- (mm)	
1	Kemer eni	40	1	1
2	Kemer boyu	950	1	1
3	Cep kapağı eni	100	0	0
4	Cep kapağı boyu	50	1	1
5	Köprü eni	20	1	1
6	Köprü boyu	50	1	1
7	Fermuar boyu	160	1	1
8	Fermuar üst dikişi	6	0	0
9	Korsaj	140	1	1
10	Pili derinliği	80	1	1
11	Pilikaşe derinliği	160	1	1
12	İç dikişler	10	1	1
13	Gaze	7	0	0
14	Çıma	1	0	0
15	Kemer ilik boyu	17	0	0
16	Düğme dikme	0	0	0

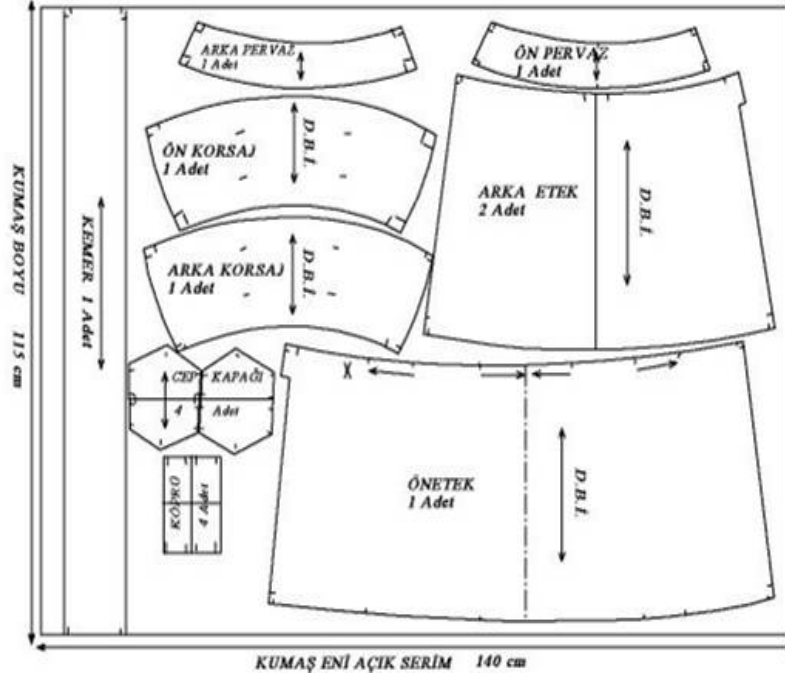
1.4. Etek Kesimi

1.4.1. Kumaşı Kesime Hazırlama İşlemleri

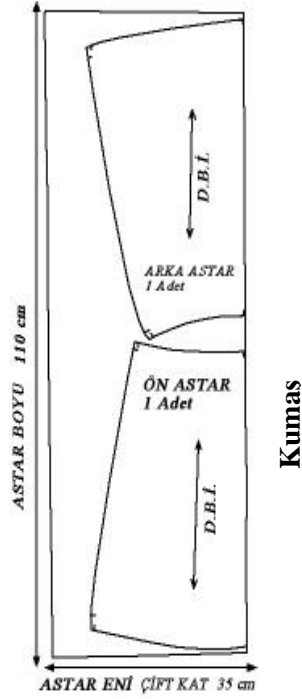
UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kesim için kumaş özelliklerini belirleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın menşey özelliklerini belirleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek üretimi için modele uygun olarak, keten- pamuk karışımı olan kot türü bir kumaş seçilmiştir.	<ul style="list-style-type: none">➤ Spor bir etek modeli için kot veya kanvas kumaş kullanılabilir.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesime hazırlama tekniklerinden kumaş özelliğine uygun olanı seçiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş özelliğini dikkate alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İplik yönünü düzelterek kumaşı kesime hazırlama tekniği seçilmiştir.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesime hazırlamak için gereken➤ araç- gereçleri çalışma ortamında hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Araç- gereçleri çalışma ortamında eksiksiz olarak hazırlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesime hazırlama tekniğinin işlemlerini uygulayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Bir kenarını masaya çakıştırarak kumaşı➤ seriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Masa kenarına dik açı yapacak şekilde kesim kenarını çiziniz. Çizilen hat üzerinden kumaşı kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İyi kesen kesim araçları kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Diğer kenarın düzgünlüğünü kontrol ediniz. Gerekirse aynı işlemi diğer kenara da uygulayınız.	

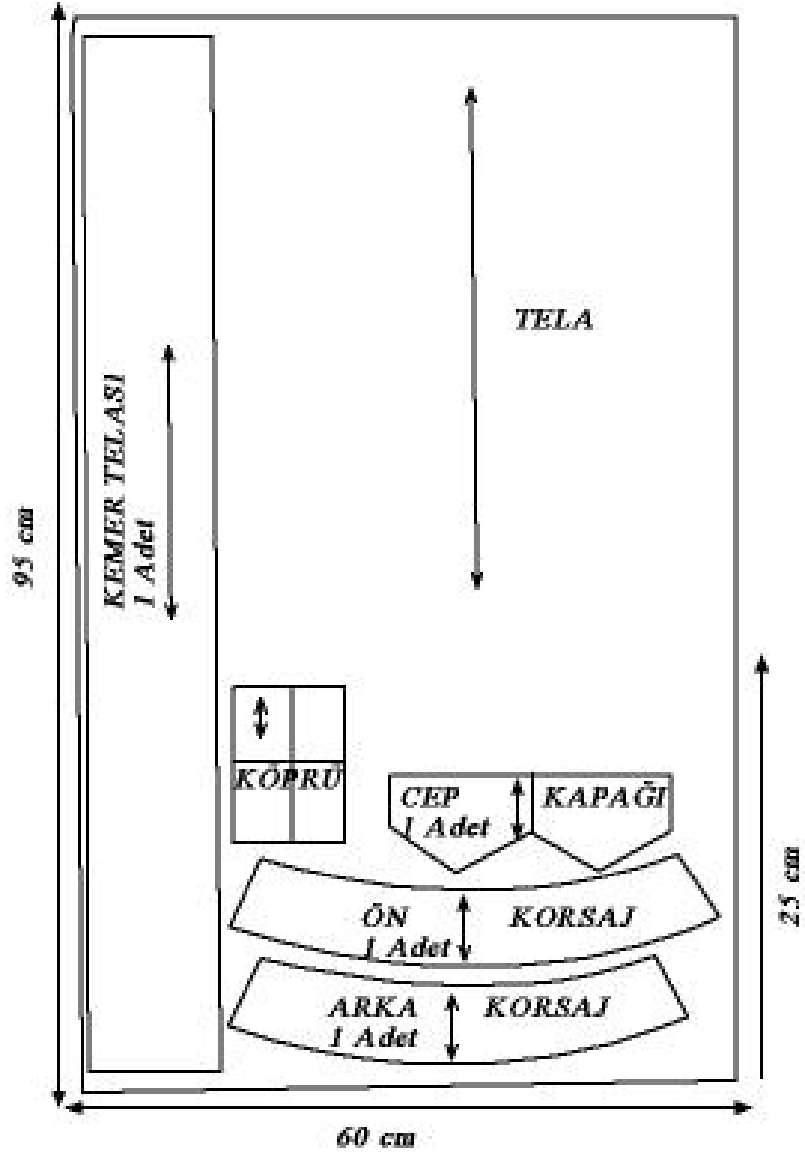
1.4.2. Kalıbı Kumaşa Yerleştirme İşlemleri

Şekil 1.3. Kumaşa kalıp yerleştirme

Şekil 1.4: Astara kalıp yerleştirme

Şekil 1.5: Telaya kalıp yerleştirme

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Kalıbı Kumaşa Yerleştirme <ul style="list-style-type: none">➤ Üretimi yapılacak etek pastal planının kontrolünü yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pastal planında modele ait kalıp parçalarının sayısı, üzerindeki yazı ve işaretlerinin tam olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek kesim ve serimi için uygun araç-➤ gereçleri çalışma ortamında hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş serme yöntemini belirleyiniz..➤ (Üretime uygun olan açık ende serme yöntemini seçiniz.)	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı tersini göreceğ şekilde kesim➤ masasına seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kesim yapılacak masanın genişliği kumaş enine uygun olmalıdır.➤ Kumaşın bir kenarını masa kenarı ile çakıştırınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Pastal planını ütüyü kumaşa yapıştırıp, sabitleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın boy ipliği ile kalıplarının boy ipliklerinin aynı doğrultuda olmasına➤ dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Eğer pastal resmi olmayıp kalıpları kumaşa doğrudan yerleştirecekseniz, kalıpları kumaşın düz boy iplik yönlerine dikkat ederek yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Önce büyük kalıpları, uygun boşluklara küçük kalıpları yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıpları kaydırmadan kenarlarından çizerek kalıpları kaldırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıp yerleşiminin aynı hizada bitmesine özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek kesim planının ekonomik yerleşimini kontrol ediniz.	
Tela Kalıbı Yerleştirme <ul style="list-style-type: none">➤ Telayı şekerli yüzü altta kalacak kesim masasına seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşınızın rengine ve cinsine uygun tela seçiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kalıplarını ekonomik olarak telaya yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kalıplarının üzerinde düz iplik işaretlerine dikkat ediniz.➤ Önce büyük sonra küçük kalıpları yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tela kalıplarını telanın üzerine sabitleyip kenarlarından çiziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizimde çok bastırmamak şartı ile kalem kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıpları telanın üzerinden alınız.	

Astar Kalıbı Yerleştirme	
➤ Kumaş serme yöntemini (tek ürün için katlı ende) belirleyiniz..	
➤ Astar kenarını masa kenarı ile karşılaştırarak, katlı ende masaya seriniz.	➤ Kumaş katlarını kaymaması için iğne ile tutturunuz.
➤ Ekonomiklik ilkesine uygun olarak astar kalıplarını kumaşa yerleştiriniz.	➤ Düz ipliğine dikkat ediniz.
➤ Kalıpları astarın üzerine sabitleyerek kenarlarından çiziniz.	➤ Sabitlemede kalıpların üzerini iğneleyebilirsiniz. ➤ Güvenli araç-gereç kullanınız.
➤ Kalıpları astarın üzerinden kaldırınız.	
➤ Katların kaymaması için kumaş katlarını tutturunuz.	
➤ Kalıp üzerindeki işaretleri astara geçiriniz.	
➤ Kalıpların kumaşa ekonomik yerleşimini kontrol ediniz.	

1.4.3. Etek Kesim İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Etek parçalarının kesimini çizgilerinden yapınız.	➤ Kumaşın hareket etmemesine dikkat ederek kesiminizin net olması için iyi kesen kesim aracı kullanınız.
➤ Küçük parçaların kesimini yapınız.	➤ İş kazalarına karşı güvenlik önlemlerini alınız.
➤ Parçaların ince kesimlerinin yaparak çit işaretlerini alınız.	➤ Çıtların tam olmasına ve derin olmamasına dikkat ediniz. ➤ Yaptığınız hatalı ve yanlış kesimlerin, sizi zaman kaybına ve ekonomik zarara uğratacağını unutmayınız.
➤ Etek astarını çizgilerinden kesiniz.	➤ Kumaş katlarını kaydırmadan kesiniz. Kesiminizin net olması için iyi kesen kesim aracı kullanınız.
➤ Kesilen astar parçalarına çit işaretlerini alınız.	
➤ Çizilen hatlardan telanın kesimini yapınız.	➤ Daha önceki kesim kurallarına dikkat ederek tela parçalarını kesiniz. İyi kesen kesim aracı kullanınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1. Etek model analizini doğru yaptınız mı?		
2. Etek kalite niteliklerini tekniğe uygun olarak belirlediniz mi?		
3. Etek asgari çalışma talimatlarını eksiksiz olarak belirlediniz mi?		
4. Yüzey özelliğine dikkat ederek kumaşı biçkiye hazırladınız mı?		
5. Etek kalıbını kumaşa tekniğe uygun olarak yerleştirdiniz mi?		
6. Astar kalıbını kumaşa tekniğe uygun olarak yerleştirdiniz mi?		
7. Tela kalıbını kumaşa tekniğe uygun olarak yerleştirdiniz mi?		
8. Etek parçalarının kesimini düzgün olarak yaptınız mı?		
9. Etek astar kesimini doğru olarak yaptınız mı ?		
10. Tela kesimini doğru olarak yaptınız mı ?		
11. Kesim yaparken dikiş paylarının düzgün ve eşit olmasına dikkat ettiniz mi?		
12. Kesilmiş parçalar üzerine işaretleri tekniğe uygun olarak aldınız mı ?		
13. Çalışmalarınızda düzenli ve dikkatli olamaya özen gösterdiniz mi?		
14. Süreyi iyi kullanabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında etek üretimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Araştırdığınız model uygulamalı etek modellerinden iki tanesinin dikim planını yaparak, hazırladığınız dikim planlarını arkadaşlarınızla karşılaştırmınız.

2. ETEK DİKİMİ

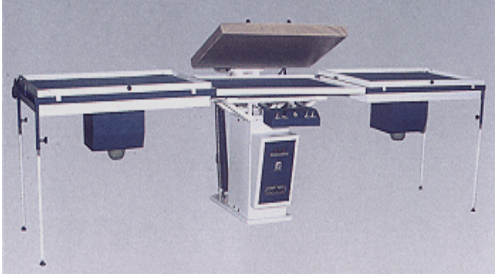
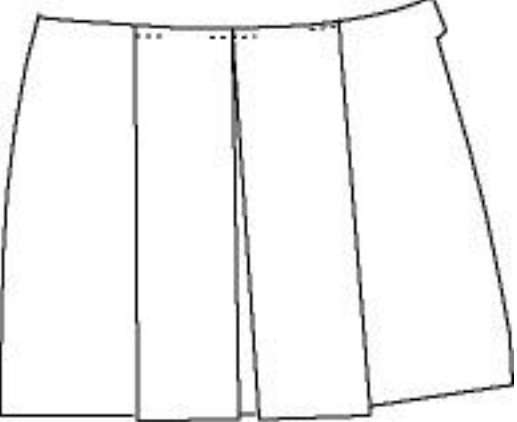
2.1. Etek Dikim Planı ve Makine Parkı

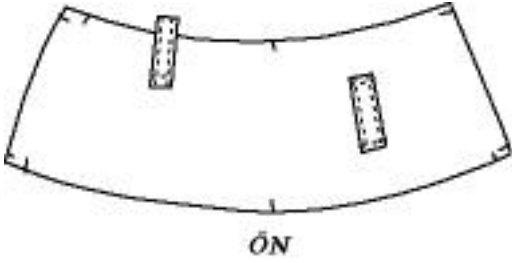
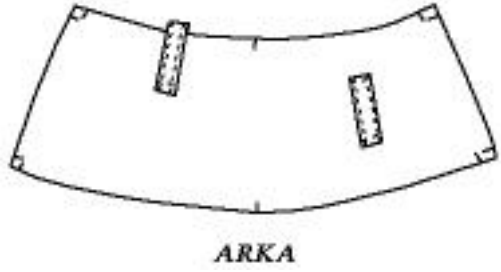
İŞ PLANI		Sayfa :
Ürün	: Etek Dikimi	Hazırlayan:
Beden	: 38	Tarih :
Sıra No	İşlem Basamakları	Makine Parkı
1	Cep kapakları, kemer, pervaz, köprü telalama	Ütü, ütü presi
2	Pili, pilikâşe ütüleme	Ütü
3	Pili, pilikâşe yardımcı dikişi	DSM
4	Cep kapaklarının iç dikişi ve gaze dikişi	DSM
5	Kemer iç dikişi ve gaze dikişi	DSM
6	Köprülerin iç dikişi ve çıma dikişi	DSM
7	Köprüleri ön-arka korsaja yerleştirme dikişi	DSM
8	Cep kapaklarının ön eteğe dikimi	DSM
9	Ön korsajın ön etekle iç makine dikişi	DSM
10	Ön korsaj kenar temizleme	3 İpl. Ov.
11	Ön korsaj gaze dikişi	DSM
12	Arka ortası makine dikişi	DSM
13	Arka ortası kenar temizleme	3 İpl. Ov.
14	Arka korsajı yerleştirme ve iç makine dikişi	DSM
15	Arka korsaj kenar temizleme	3 İpl. Ov.
17	Arka korsaj gaze dikişi	DSM

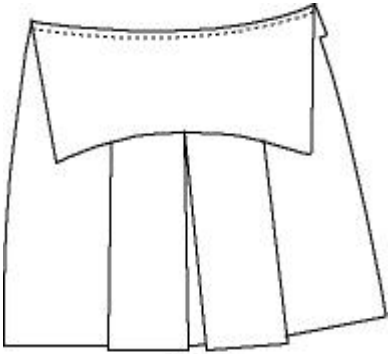
18	Arka pervaz ortasına etiket tutturma	DSM
19	Ön-arka pervaz yan dikişlerinin dikimi	DSM
20	Astar sol yan dikişte 18 cm. fermuar ve etek ucu yırtmaç açıklığını işaretleme	El Çalışması
21	Astar yan dikişlerinin dikimi	DSM
22	Astar yan dikiş kenar temizleme	DSM
23	Astar arka oortası dikişi kenar temizleme	3 İpl. Ov.
24	Astar etek ucunun ütüsü, makine dikişini yapma	Ütü, DSM
25	Astar yan dikişlere lişet tutturma	DSM
26	Ön-arka pervazı astarla birleştirme	DSM
27	Kenar temizleme	3 İpl. Ov.
28	Pervaza çıma çekme	DSM
29	Sol yan dikişte 16 cm. fermuar yeri işaretleme	Mezür
30	Ön-arka etek yan dikiş kenar temizleme işlemleri	3 İpl. Ov.
31	Ön ve arka etek yan dikişlerini birleştirme	DSM
32	Sol yan dikişe çift taraflı fermuar çalışma	DSM, Fermuar ayağı
33	Astarı (pervazlı astar) eteğe yerleştirme	El Çalışması
34	Bel iç dikişini yapma	DSM
35	Etek beli gaze dikişi	DSM
36	Kemer ve cep kapaklarında düğme yerini belirleme, düğme dikme	Düğme Otomatı
37	Kemer ilik yeri belirleme, ilik açma	İlik Otomatı
38	İplikleri temizleme	El makası
39	Etekte son ütüleme yapma	Ütü
40	Kalite Kontrol	Kalite nitelikleri

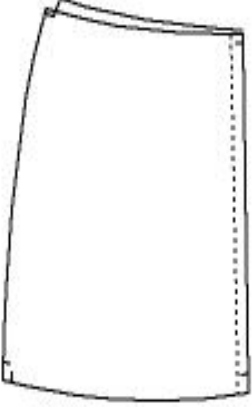
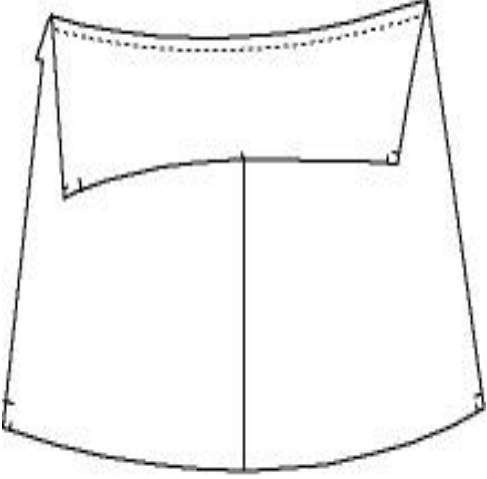
2.2. Etek Dikim İşlemleri

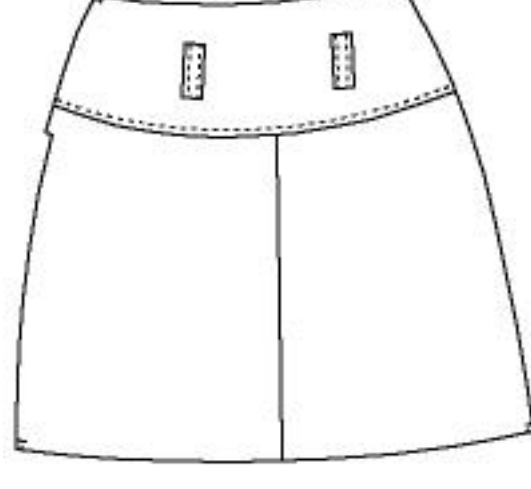
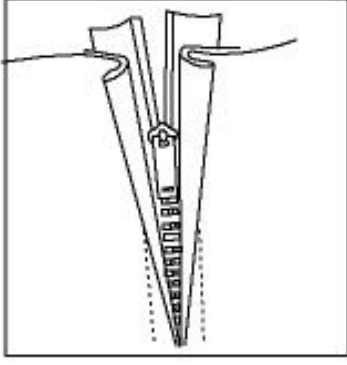
UYGULAMA FAALİYETİ

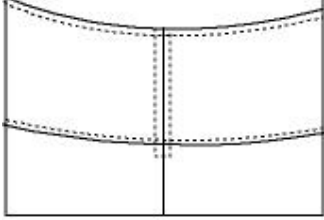
İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek üretimi için ürünün kesilmiş parçaları, DSM, 3 iplikli overlok makinesi, ilik-düğme otomatı, çima- gaze ve fermuar ayağı, ütü ve ütüleme araçlarını çalışma ortamında hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Makinelerin ipliklerini takınız. Makine ayarlarını yaparak dikime hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine ayarının kumaşa uygunluğunu deneme parça üzerinde kontrol ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ısınısını kumaşa uygun ayarlayınız.	
Etek Dikimi <ul style="list-style-type: none">➤ Etekte kesilen tüm parçaları ve işaretlerini kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş ve astarda olması gereken (pili-pilikaşe, cep yeri vb) işaretleri alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Cep kapakları, kemer, pervaz ve köprülere tela yapıştırınız.	 <ul style="list-style-type: none">➤ Tela presi kullanabilirsiniz.
	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ısınısını kontrol ediniz➤ Pili ütü kalıbını kullanınız.

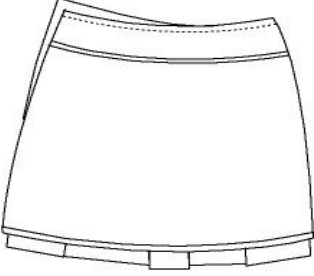

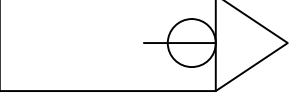

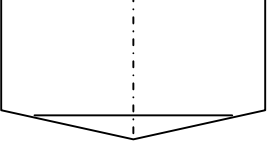

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ön etekte pili-pilikaşe ütüsünü yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pili-pilikaşe yardımcı dikişini 0,5 cm'den dikişiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pili ve pilikaşe boyundaki pekiştirmelerde kaydırma yapmayınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cep kapakları iç dikişini dikerek, dikiş paylarının fazlasını kesiniz. Köşelerini uçurunuz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Görselliğe önem veriniz
	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cep apaklarını çevirerek gaze dikişi yapınız 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kemer iç dikişini dikerek dikiş paylarının fazlasını kesiniz. Köşelerini uçurunuz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kemeri çevirerek üstüne gaze dikişi yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Köprülerin iç dikişini dikerek dikiş paylarının fazlasını kesiniz. Köşeleri uçurunuz. 	
	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Köprü parçasını çevirerek üste çıma dikişi yapınız 	
 <p style="text-align: center;">ÖN</p>	 <p style="text-align: center;">ARKA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Köprüleri ön-arka korsajda yerleştirerek makine dikişini yapınız 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Köprüleri ön ve arka korsajda işaretli yerlere yerleştiriniz.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Temiz ve düzenli çalışınız

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cep kapaklarının uçları pililer üzerine gelecek şekilde yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yardımcı makine dikişi ile 0,5cm'den eteğe tutturunuz. 	
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ön korsajı ön eteğe yüz yüze bakacak şekilde yerleştiriniz, iç dikişini yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş genişliği 0,7-1cm
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Korsaj dikiş paylarını 3iplikli overlok makinesinde temizleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş paylarını yukarı yatırarak ön korsaj gaze dikişini yapınız. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çıt işaretlerine dikkat ediniz.

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eteğin arka ortasını birleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş paylarını overlok ile temizleyiniz. 	
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Arka korsajı eteğe yerleştirerek iç dikişini yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arka korsaj dikiş paylarını 3 iplikli overlok makinesinde temizleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş paylarını yukarı yatırarak arka korsaj gaze dikişini yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yan dikiş paylarının kenar temizlemesini ➤ 3 iplikli overlok makinesinde yapınız. 	

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikilen ön eteğin kalite kontrolünü yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikilen arka eteğin kalite kontrolünü yapınız.
<p>Montaj</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Hazırlanan ön ve arka etekleri yüz yüze kapatarak yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sol yan dikişte 16+1 cm fermuar açıklığı bırakarak yan dikişleri makine ile birleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yan dikişleri fermuar yerini ikiye açarak ütöleyiniz. 	
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kapalı konumdayken fermuarı yan dikişteki fermuar açıklığına yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Makineye fermuar ayağı takınız. ➤ Fermuarın dikiş payını bel dikiş payı ile aynı hizada yerleştiriniz.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fermuar dikimine belden başlayıp, belde bitiriniz.

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Yan dikişte üst üste binme olmayacak ve fermuar dişleri görünmeyecek şekilde 6mm'den fermuarı dikişiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pervaz parçasının arka ortasına etiketleri dikişiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ön pervazı ön etek astarı ile yüz yüze kapatarak yerleştiriniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ön pervazı ön etek astarları ile makine çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astarla pervazı 1cm'den makine çekiniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arka pervazı arka etek astarı ile yüz yüze kapatarak makine çekiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikilen parçaların ön ve arka ortası işaretlerini çakiştiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pervaz dikiş paylarını overlokla temizleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar ve pervaz dikiş paylarını yukarıya doğru ütöleyiniz 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar ve pervaz dikişinin üzerine çima çekiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar sol yan dikişte 16+2cm fermuar açıklığını, etek ucundan yukarı her iki yan dikişte 15cm yırtmaç boyunu işaretleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar yan dikişlerini işaretler arasında dikişiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astarın yan dikişlerinde makinede kapalı baskı dikişi çalışınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar çalışmasında yırtmaç açıklığının bulunduğu yerlerde makinede kapalı baskı dikişini tercih ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astarın arka orta dikişini 3 iplikli overlok makinesinde temizleyiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astar etek ucunu kıvrılarak makinede kapalı baskı dikişi yapınız. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hazırlanan astarı etekle yüz yüze kapatarak yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yan dikişlerin ve ön-arka ortasının üst üste gelmesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bel iç dikişini 1cm'den dikişiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Eteği düze çevirerek dikişleri yerleştiriniz. 	

 <p>➤ Bele üstten gaze çekiniz.</p>	
	 <p>➤ Kemerde ilik- düğme yerlerini tespit ediniz.</p>
 <p>➤ Cep kapaklarına ilik- düğme yeri işaretlerini alınız.</p>	
<p>➤ İşaretli yerlere düğme dikişiniz.</p>	
<p>➤ İşaretli yerlere ilik açınız.</p>	
<p>➤ Eteğin ipliklerini temizleyiniz.</p>	
<p>➤ Dikilen hatları ütöleyiniz.</p>	
 <p>➤ Dikim işlemlerinin kalite niteliklerine uygunluğunu kontrol ediniz.</p>	 <p>➤ Dikim işlemlerinin kalite niteliklerine uygunluğunu kontrol ediniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmalarını kendiniz yada arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1. Etek modelini doğru analiz ettiniz mi?		
2. Kalite niteliklerini doğru olarak belirlediniz mi?		
3. Etek dikim planını tekniğe uygun olarak hazırladınız mı?		
4. Dikim planını verimlik ilkelerine doğrultusunda yaptınız mı?		
5. İşlemlere göre makine parkını ve aparatları doğru seçtiniz mi?		
6. Makinelerin dikime hazırlık işlemlerini doğru yaptınız mı?		
7. Ütüleme araç- gereçlerini kullanıma eksiksiz olarak hazırladınız mı?		
8. Telalama işlemlerini kalite niteliklerine uygun yaptınız mı?		
9. Etek dikiminde ara ütüleme işlemlerini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
10. Etek üst kumaş dikimini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
11. Etek astarı dikim işlemlerini tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
12. Etekte çift taraflı fermuar çalışmasını tekniğine uygun olarak yaptınız mı?		
13. Etek montajını kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
14. Üst dikişleri kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
15. İç dikişleri kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
16. Dikiş paylarının temizliğini kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
17. Etek dikim işlemlerini kontrol ettiniz mi?		
18. Çalışmalarınızda düzenli ve dikkatli olamaya özen gösterdiniz mi?		
19. Zamanı verimli kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek işlemi tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgiler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında etekte son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Model uygulamalı etekte son ütü ve son kontrol işlemlerinin yapılması ile ilgili olarak değişik atölye ve işletmelerde gözlem yaparak topladığınız bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. ETEK SON ÜTÜ VE SON KONTROL İŞLEMLERİ

3.1. Etekte Son Ütüleme İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü ve ütüleme ortamını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütülemeyi aydınlık bir yerde yapınız.➤ Ütü altının ve ütü yapılacak yerin temiz olmasına dikkat ediniz.➤ Etek tahtası kullanınız.
➤ Kumaş menşey özelliğine göre ütü ısını ayarlayınız.	➤ Ütüleme işlemi önce kumaşın bir parçasında deneyiniz
➤ Bel çevresini formuna uygun olarak ütüleyiniz.	➤ Ütüleme işleminden kaynaklanan parlamaları, parlayan yere buhar püskürterek giderebilirsiniz.
➤ Arka ve ön etek korsajını ütüleyiniz.	➤ Korsaj ütüsünü forma uygun olarak yapınız
➤ Astarı eteğin içinden çıkararak ütü masasına eteği geçiriniz.	
➤ Yan dikişten başlayarak, arka eteği düz boy iplik yönünde ütüleyiniz.	➤ Eteğin ütüsünü eteği çevirerek yapınız.

➤ Ön eteği, pili, pilikaŖe ve ceplerini ütöleyiniz.	➤ Ütöleme iŖlemini düz boy iplik yönünde yapınız.
➤ Etek ucunu ütöleyiniz.	➤ Ütölemeyi kumaŖın düz boy iplik yönünde yapınız.
➤ Astarı etek tahtasına geçirerek ütöleyiniz.	
➤ Astarı eteğin içine yerleŖtiriniz.	
➤ Ütöleme iŖlemini kontrol ediniz.	
➤ Ütöleme hatalarını gideriniz.	➤ Gereken rötuŖları yaparak ütü izlerini düzeltiniz.
➤ Ütü fiŖini prizden çıkarınız.	➤ Ütüyü kordondan çekerek prizden çıkarmayınız.

3.2. Etek Son Kontrol İşlemleri

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Duruş Formu Kontrolü <ul style="list-style-type: none">➤ Eteği ölçüye uygun canlı yada cansız mankene giydiriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Manken üzerinde bel formunu ve duruşunu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Cep kapağının yeri ve boyutlarının modele uygunluğunu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Pili, pilikâşe vb. model özelliklerinin duruşunu ve modele uygunluğu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek boyu ve etek ucu genişliğinin modele uygunluğunu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Fermuar dikişinin kalite niteliklerine uygunluğunu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Dikişlerin kalite niteliklerine uygunluğunu kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Leke ve iplik kalıntılarını kontrol ediniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Ütüleme kalitesini kontrol ediniz.	
Ölçü Kontrolü <ul style="list-style-type: none">➤ Ölçü kontrolü için bitmiş ürün etek, masa, mezür, kağıt, kalem, kalite nitelikleri ve ölçü kontrol listesini çalışma ortamında hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Son ütüsü yapılan eteği masa üzerine yerleştiriniz.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek üzerinden bel ölçüsünü alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Alınan ölçüleri not ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek üzerinden kalça ölçüsünü alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalça ölçüsünü forma uygun alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Korsaj ölçüsünü farklı yerlerden alınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Arka ortadan etek boyu ölçüsünü alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ölçülerinin ölçü tablosundaki ölçülere uygun olup olmadığı mezür ile ölçülerek kontrol edilir

➤ Ön etekte korsaj bantlarının ölçüsünü alınız	
➤ Cep boyutlarının ölçüsünü alınız	
➤ Pili-pilikaşe derinliklerinin ölçüsünü alınız.	
➤ Fermuar boyu ölçüsünü alınız	
➤ Lişet uzunluklarının ölçüsünü alınız	
➤ Astarın etek boyunun ölçüsünü alınız	
➤ Pervaz genişliğinin ölçüsünü alınız	
➤ Alınan ölçüleri kalite nitelikleri ve ölçü kontrol listesi ile karşılaştırınız.	
Malzeme Uyum Kontrolü	
➤ Bitmiş ürün eteği inceleyerek malzeme uyum kontrolünü yapınız.	
➤ Etek kumaşının modele uygunluğunu kontrol ediniz.	
➤ Etek kumaşına uygun tela kullanılıp kullanılmadığını kontrol ediniz.	
➤ Kumaşa ve modele uygun fermuar kullanımını kontrol ediniz.	
➤ Kumaşa ve modele uygun düğme kullanımını kontrol ediniz.	
➤ Dikiş ipliğinin kalitesi, kalınlık-incecik ve renginin kullanılan kumaşa uygunluğu kontrol ediniz.	
➤ Süsleme ve aksesuarların uygulanış şeklini kontrol ediniz.	
➤ Kullanılan talimat etiketlerinin uygunluğunu kontrol ediniz.	

3.3. Etekte Kritikler Doğrultusunda Düzeltme İşlemleri

3.3.1. Kalıpta Düzeltme

Kontrolleri yapılan etek modelinde isteğe göre değişiklik yapılabilir. Bu değişiklikler kalıp üzerinde yapılmalıdır. Kalıp üzerinde modelin özelliğine göre;

- Korsaj yüksekliği,
- Cep kapağı yeri, eni, boyu,
- Kemer genişliği,
- Köprü yerleri, eni, boyu
- Pili, pilikaşe sayısı, genişliği, derinliği
- Etek boyu
- Astar boyu
- Pervaz genişliği gibi yerlerde isteğe göre ölçü değişikliği yapılarak yeni pastal resmi hazırlanabilir.

3.3.2. Malzemede Değişiklik

Model üzerinde yapılan değişikliklere göre kumaş, astar, tela, fermuar, düğme, iplik vb. malzemede isteğe, kişiye, kullanılacak yere ve yaşa göre değişiklikler yapılabilir.

3.3.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik

Model özelliğine göre dikiş tekniklerinde de değişiklik yapılabilir. Bu modelde;

- Gaze yerine çıma uygulanabilir,
- Korsaj arkası etek kumaşı ile de temizlenebilir,
- Astar korsaj boyundan başlayabilir,
- Cep kapağı arkaları astar ile temizlenebilir,
- Bel kemer ile temizlenebilir,
- Arka ortası dikişine çıma-gaze dikişi çekilebilir.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz yada arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1. Temiz ve düzenli çalışmaya dikkat ettiniz mi?		
2. Verilen süreyi iyi kullandınız mı?		
3. Ütüleme ortamını eksiksiz olarak hazırladınız mı?		
4. Ütü ayarlarını kumaşa uygun yaptınız mı?		
5. Etek ütüleme işlem sırasına göre son ütüleme işlemlerini		
6. yaptınız mı?		
7. Etek astar ütüsünü kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
8. Ön-arka etek ütüsünü kalite niteliklerine uygun olarak yaptınız mı?		
9. Etek duruş formu kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
10. Etek ölçü kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
11. Etek malzeme uyum kontrolünü tekniğe uygun yaptınız mı?		
12. Kalıpta modele uygun düzeltmeler yaptınız mı?		
13. Çalışmalarınızı planlanan zamanda tamamladınız mı?		
14. Temizlik ve düzenli çalıştınız mı?		
15. Güvenlik kurallarına ve verimlilik ilkelerine uydunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine dönerek, işlemi tekrar ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modülü başarmış olmak için Faaliyet 1, 2, 3'ü başarı ile tamamlamış olmanız gerekmektedir. Dikim işlemlerinin daha iyi kavranması için aşağıdaki çalışmayı yapınız.

Astarsız olarak spor bir etek modeli (korsajlı ve cepli) belirleyiniz. Bu modelin;

- Model analizi, kalite nitelikleri, AÇT' larını hazırlayınız.
- Dikim planını hazırlayarak, makine parkını belirleyiniz.
- Ana ve yardımcı malzemelerini belirleyiniz.

Süre: 4 Saat

Modülde yapmış olduğunuz çalışmaları değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Kriterleri	Evet	Hayır
1. Etek modelini istenen nitelikte belirlediniz mi?		
2. Etek model analiz işlemlerini doğru olarak yaptınız mı ?		
3. Kalite niteliklerini doğru olarak belirlediniz mi?		
4. Kalite niteliklerine uygun toleranslar verdiniz mi?		
5. AÇT'latını eksiksiz olarak hazırladınız mı?		
6. Dikim planını tekniğe uygun olarak hazırladınız mı?		
7. Makine parkını işlemlere uygun olarak belirlediniz mi?		
8. Dikimde özelliğine uygun aparatları belirlediniz mi?		
9. Etek model özelliğine uygun ana ve yardımcı malzemeler belirlediniz mi?		
10. Verilen sürede çalışmalarınızı tamamladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

Modül değerlendirmesi için öğretmeninize başvurunuz.

KAYNAKÇA

- BAYRAKTAR Fatma, **Giyim**, Ankara 1990.
- COLES Myra, **Dikim Teknikleri**, MEB Yayınları, Ankara 1995.
- KURT Müferrah, **Giyim Teknolojisi ve Uygulama**, Ankara 1995.
- PAMUK Beyhan, **Uygulama Teknikleri, Temel Kalıp ve Uygulama Teknikleri**, YA-PA Yayınları, İstanbul 1995.
- SARIOĞLU ZİK Hatice, **Giysi Tasarımı**, YA-PA Yayınları, İstanbul 1981.
- Martin-WARD, Janet P., **Kalıp Hazırlama ve Uygulama**, MEB Yayınları, Ankara 1995.